

**Uchwała Nr LXIX/606/2024
Rady Powiatu w Kętrzynie
z dnia 29 lutego 2024 r.**

**w sprawie uchwalenia *Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
na lata 2024 – 2026***

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 107) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177)

Rada Powiatu w Kętrzynie uchwala, co następuje:

- § 1. Uchwala się „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024- 2026”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Kętrzynie.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU W KĘTRZYNIE
Urszula Baraniecka

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 - 2026

Powiat
Kętrzyński

Kętrzyn 2024

Spis treści

Wstęp	3
I. Podstawa prawna	5
II. Zadania powiatu w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	5
III. Charakterystyka rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim	9
III.1. Rodzinna piecza zastępcza	9
III.2. Instytucjonalna piecza zastępcza	13
III.3. Usamodzielniani wychowankowie	14
III.4. Analiza i wnioski rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023	17
III.5. Efekty pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim w latach 2021-2023	19
IV. Efekty dodatkowej działalności wspierającej rodziny zastępcze oraz dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023.....	35
V. Analiza SWOT	38
VI. Adresaci programu	40
VII. Realizatorzy programu	40
VIII. Cele programu	41
IX. Zadania programu	42
IX.1. Plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej	42
IX.2. Limit rodzin zastępczych zawodowych	46
IX.3. Plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej	46
IX.4. Wysoki standard funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych zbliżony do rodzinnych form pieczy zastępczej.....	47
IX.5. Utworzenie i prowadzenie placówki wsparcia dziennego	48
X. Zakładane efekty z realizacji programu	48
XI. Zasady finansowania programu	49
XII. Monitoring oraz wskaźniki realizacji założeń programu	49
XIII. Uzasadnienie programu	55

Wstęp

„(...) sierotą jest dziecko, gdy umarli rodzice,
sierotą jest i to dziecko,
któremu nie urodził się jeszcze rodzic i opiekun jego ducha (...)
*(Janusz Korczak z artykułu „O ratunek dla dzieci”
w Naszym Przeglądzie 1937, nr 362, str.10)*

Rozwiązania przyjęte w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024r., poz. 177) dotyczą stworzenia spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną je wychowującą, jeżeli ma ona trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji (głównie natury opiekuńczo-wychowawczej). Działania podejmowane w ramach tego systemu mają zapewnić rodzinie taką pomoc, aby w jej efekcie wyeliminowane zostało zagrożenie zabrania dziecka z rodziny lub zapewniony został szybki powrót dziecka, które z uwagi na jego dobro okresowo musiało zostać umieszczone poza rodziną. Wśród instytucji sprawujących pieczę zastępczą nad dzieckiem szczególne miejsce zajmują rodzinne formy - rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka. Celem jest doprowadzenie do rozwoju oraz poprawy jakości funkcjonowania rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, co przyczyni się do stworzenia dzieciom właściwego środowiska wychowawczego. Osobom sprawującym pieczę zastępczą nad dzieckiem w sposób zawodowy, ustawa zapewnia szereg uprawnień, wzmacniających ich pozycję zawodową.

Nadto przewiduje się znaczne ograniczenie roli placówek opiekuńczo-wychowawczych w opiece nad dzieckiem, m.in. poprzez umieszczanie w nich dzieci starszych, powyżej 10 roku życia, a także poprawę standardu opieki i wychowania w placówkach poprzez umieszczenie w nich do 14 dzieci przebywających w nich. Zmiany powyższe były wprowadzane sukcesywnie w kolejnych latach, tak aby z dniem 1 stycznia 2020 r. wiek dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nie był niższy niż 10 lat, natomiast wszystkie placówki opiekuńczo-wychowawcze z dniem 1 stycznia 2021r. uzyskały standard 14-osobowy.

Wszystkie wyżej wskazane udogodnienia i uprawnienia wynikające z przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, mają

między innymi przyczynić się do zwiększenia zainteresowania tą formą sprawowania opieki nad dziećmi. Przepisy ustawy zmierzają do wzmocnienia rodzinnych form pieczy zastępczej poprzez zróżnicowanie jej form i nowe uprawnienia osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, a także w konsekwencji obniżyć ogólny koszt pieczy zastępczej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorządami: gminnym, powiatowym, a wojewódzkim.

Podział kompetencji w zakresie organizacji wsparcia rodziny i pieczy zastępczej pomiędzy samorządami:

Niniejszy Program przedstawia plan działań w zakresie pieczy zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim na lata 2024-2026, którego zasadniczym celem jest podjęcie działań rozwijających i wspierających rodzinną pieczę zastępczą, rodzinę biologiczną dziecka, usamodzielnianych wychowanków oraz utrzymanie standardu świadczonych usług przez instytucjonalną pieczę zastępczą a także deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej poprzez wsparcie systemu rodzinnych form pieczy zastępczej. Program jest zgodny z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Kętrzyńskiego na lata 2021-2030.

I. Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 177);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023r. poz. 901);
3. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 z późn. zm.)
4. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 listopada 2023r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023r. poz. 2452).
5. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 września 2023r. w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz. U. z 2023r. poz. 2052);
6. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 292, poz. 1720); Zmienione rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 16 listopada 2023r.
7. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012r. w sprawie udzielenia pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. 2012 poz. 954 z późn. zm.);
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. 2021 poz. 1296).

II. Zadania powiatu w obszarze wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej:

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz limit rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy, uwzględniający założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczanie

- liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej; zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
  - 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez pomoc ich procesu usamodzielnienia;
  - 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
  - 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
  - 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
  - 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
    - a) grup wsparcia,
    - b) specjalistycznego poradnictwa;
  - 8) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
  - 9) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
  - 10) wprowadzanie danych do rejestru związanego z pieczą zastępczą ich aktualizacja i usuwanie;
  - 11) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej albo centrum usług społecznych dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka;

12) finansowanie:

- a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
- b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
- c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;

13) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego w terminie:

- a) do dnia 31 stycznia danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,
- b) do dnia 31 lipca danego roku – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;

14) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty przez rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rządowego programu wsparcia rodzin i dzieci;
  - 2) finansowanie pobytu w pieczy zastępczej małoletniego cudzoziemca mającego miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2a) finansowanie:
- a) wydatków związanych z dowozem do rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, a także związanych z odwiezieniem dziecka, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na czas określony, jeżeli sposób i zasady pokrycia kosztów powrotu dziecka nie wynikają z orzeczenia lub informacji sądu lub innego organu państwa obcego,
  - b) średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka oraz świadczeń pieniężnych,
  - c) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne
- dotyczących osób niemających miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ale przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz osób umieszczonych w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub innego organu państwa obcego za zgodą sądu polskiego, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych.

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej Starosta Kętrzyński wykonuje za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie, który został wyznaczony na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

III. Charakterystyka rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim

III.1. Rodzinna piecza zastępcza

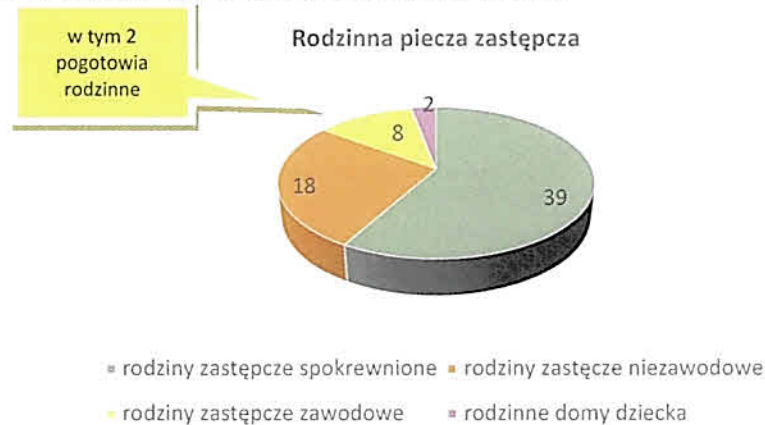
Od 1 stycznia 2012r. obowiązuje ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w której występują następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej:

1) rodziny zastępcze:

- a) *spokrewnione* – małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- b) *niezawodowe* – małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, nie będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. W takiej rodzinie w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż troje dzieci, w uzasadnionych przypadkach jest możliwe umieszczenie większej liczby dzieci,
- c) *zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne* – małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, nie będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. W takiej rodzinie w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż troje dzieci, w uzasadnionych przypadkach jest możliwe umieszczenie większej liczby dzieci;

- 2) **rodzinne domy dziecka** - małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, nie będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. W takiej rodzinie w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż ośmioro dzieci, w uzasadnionych przypadkach jest możliwe umieszczenie większej liczby dzieci.

Wykres 1. Podział rodzinnej pieczy zastępczej na dzień 31.12.2023 r.

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

Jak wynika z powyższego wykresu największą część stanowiły rodziny spokrewnione (wstępni lub rodzeństwo dziecka), bo aż 58,21%. Osiemnaście rodzin, tj. 26,87% stanowiły rodziny niezawodowe (dalsi krewni i osoby niespokrewnione z dzieckiem). Rodziny zastępcze zawodowe stanowiły 11,94% ogółu (w tym 25% o charakterze pogotowia rodzinnego). Zaś rodzinnych domów dziecka 2,99%. W 2023 r. zostało utworzonych 14 rodzin zastępczych z czego 57,14% to rodziny spokrewnione.

Wykres 2. Liczba dzieci przebywających w poszczególnych typach rodzinnej pieczy zastępczej na dzień 31.12.2023r.

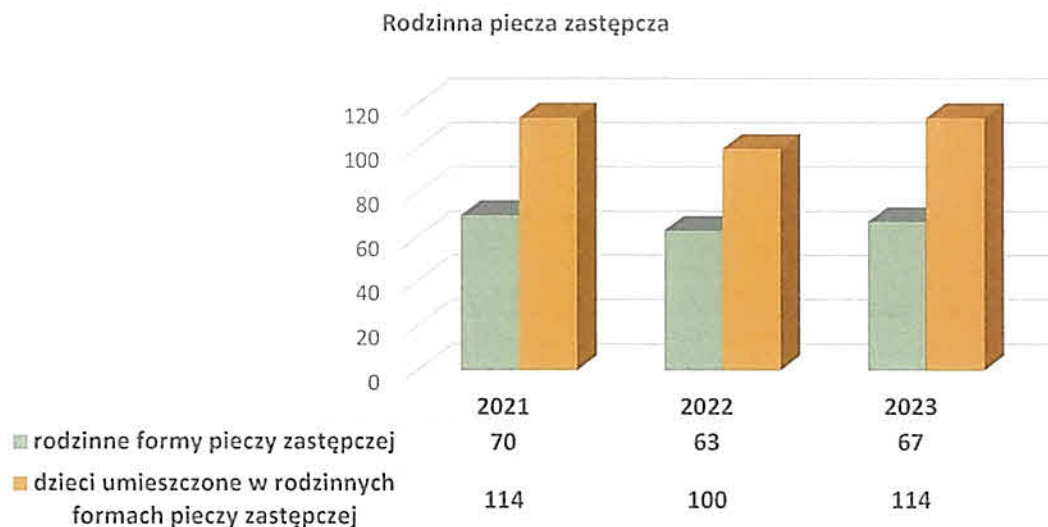

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

Na dzień 31.12.2023r. w Powiecie Kętrzyńskim funkcjonowało 67 rodzinnych form pieczy zastępczej, w których wychowywało się 114 dzieci. W ogólnej statystyce na jedną rodzinę zastępczą przypadało średnio 1,70 dziecka. Ponadto z powyższego wykresu wynika, że najwięcej dzieci wychowywało się w rodzinach zastępczych spokrewnionych, tj. 38,60%. Natomiast najmniej jest umieszczonych w rodzinnych domach dziecka (15,79%). Jednakże, w przeliczeniu na jedną rodzinę zastępczą spokrewnioną przypada 1,13 dziecka, na jedną rodzinę zastępczą niezawodową 1,17 dziecka, na jedną rodzinę zastępczą zawodową 4,13 dziecka oraz na jeden rodzinny dom dziecka 9 dzieci.

Charakterystyka rodzinnych form pieczy zastępczej i umieszczonych w nich dzieci w Powiecie Kętrzyńskim.

Wykres 3. Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej oraz umieszczonych w nich dzieci w latach 2021-2023

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

Jak wynika z powyższego opracowania liczba rodzinnych form pieczy zastępczej utrzymuje się na podobnym poziomie. W 2023r. w porównaniu do 2022r. liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej zwiększyła się o 14%.

Tabela 1. Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej z podziałem na typ pieczy oraz umieszczonych w nich dzieci w Powiecie Kętrzyńskim w latach 2021-2023

	Nazwa	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym:			Rodzinne domy dziecka	Razem
				zwykle	specjalistyczne	o charakterze pogotowia rodzinnego		
Stan na dzień 31.12.2021r.	Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej	42	20	4	0	2	2	70
	Liczba dzieci w nich przebywających	52	22	13	0	13	14	114
Stan na dzień 31.12.2022r.	Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej	39	15	5	0	2	2	63
	Liczba dzieci w nich przebywających	44	17	17	0	6	16	100
Stan na dzień 31.12.2023r.	Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej	39	18	6	0	2	2	67
	Liczba dzieci w nich przebywających	44	21	20	0	11	18	114

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

Jak wynika z powyższej tabeli najwięcej dzieci wychowywało się w rodzinach zastępczych spokrewnionych. Kolejną formą, w której wychowywało się najwięcej dzieci były rodziny zastępcze zawodowe. Co ważniejsze należy zwrócić uwagę, że liczba rodzin zastępczych zawodowych ma tendencję wzrostową. W latach 2021-2023 utworzono łącznie 40 rodzin zastępczych z czego 52,50% stanowiły rodziny spokrewnione.

Tabela 2. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie Powiatu Kętrzyńskiego pochodzących z innych powiatów

Powiat	2021	2022	2023
<i>Powiat Mrągowski</i>	1	1	1
<i>Powiat Giżycki</i>	1	0	0
<i>Powiat Jastrzębie-Zdrój</i>	2	2	2
<i>Miasto stołeczne Warszawa</i>	0	1	1
<i>Miasto Szczecin</i>	0	0	1
<i>Powiat Działdowski</i>	0	0	1
RAZEM	4	4	6

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

Tabela 3. Liczba dzieci z Powiatu Kętrzyńskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

Powiat	2021	2022	2023
<i>Powiat Olsztyński</i>	2	2	2
<i>Powiat Piski</i>	2	2	2
<i>Miasto Olsztyn</i>	0	1	2
<i>Powiat Augustowski</i>	1	1	0
<i>Powiat Opolski</i>	1	0	0
<i>Powiat Świecki</i>	0	0	1
RAZEM	6	6	7

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

Wykres 4. Dzieci umieszczone w rodzinnych formach pieczy zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim z innych powiatów oraz dzieci pochodzące z Powiatu Kętrzyńskiego umieszczone w innych powiatach w latach 2021-2023

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

Z powyższych opracowań wynika, że liczba dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczanych na terenie naszego powiatu oraz liczba dzieci z Powiatu Kętrzyńskiego umieszczonych na terenie innych powiatów utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie.

III.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie realizuje postanowienia Sądu o umieszczeniu małoletnich w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W tym zakresie uzgadnia z dyrektorami placówek miejsce dla dziecka oraz kompletuje niezbędną dokumentację. W placówkach powstałych od 01.01.2021r. łącznie może przebywać 14 dzieci.

W Powiecie Kętrzyńskim funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze:

1. Powiatowy Dom Dziecka w Reszlu (14 miejsc) jest całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego wpisaną w dniu 24 grudnia 2008 r. do Rejestru Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz Ośrodków Adopcyjno-Opiekuńczych Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
2. Powiatowy Dom Dziecka w Kętrzynie (14 miejsc, w tym 4 interwencyjne) jest całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego z czterema miejscami interwencyjnymi wpisaną w dniu 30 stycznia 2014r. do Rejestru Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz Ośrodków Adopcyjno-Opiekuńczych Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Dzieci z terenu naszego powiatu umieszczone są również w placówkach opiekuńczo-wychowawczych działających na terenie innych powiatów.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych mogą przebywać dzieci powyżej 10 roku życia, a ich liczba nie może być wyższa niż 14.

Wykres 5. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Powiecie Kętrzyńskim w latach 2021-2023 (stan na 31.12).

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

Tabela 5. Liczba dzieci z Powiatu Kętrzyńskiego przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w latach 2021-2023.

Powiat	2021	2022	2023
<i>Powiat Olecki</i>	4	4	2
RAZEM	4	4	2

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

Z powyższych danych wynika, że liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Kętrzyńskiego w 2022r. zwiększyła się o 27,59%. A w 2023r. w porównaniu do 2022r. zmniejszyła się o 17,24%.

Natomiast liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych z Powiatu Kętrzyńskiego na terenie innych powiatów w 2021r. i 2022r. była na tym samym poziomie, a w 2023r. zmniejszyła się o 50%.

III.3. Usamodzielniani wychowankowie

Zgodnie z art. 140 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rozumie się osobę puszczającą, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, osobę, której pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej

ustał na skutek śmierci osób tworzących rodzinę zastępczą lub osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, w okresie 6 miesięcy przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności.

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:

1) przyznaje się pomoc na:

- ⌘ kontynuowanie nauki,
- ⌘ usamodzielnienie,
- ⌘ zagospodarowanie;

2) udziela się pomocy w uzyskaniu:

- ⌘ odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- ⌘ zatrudnienia;

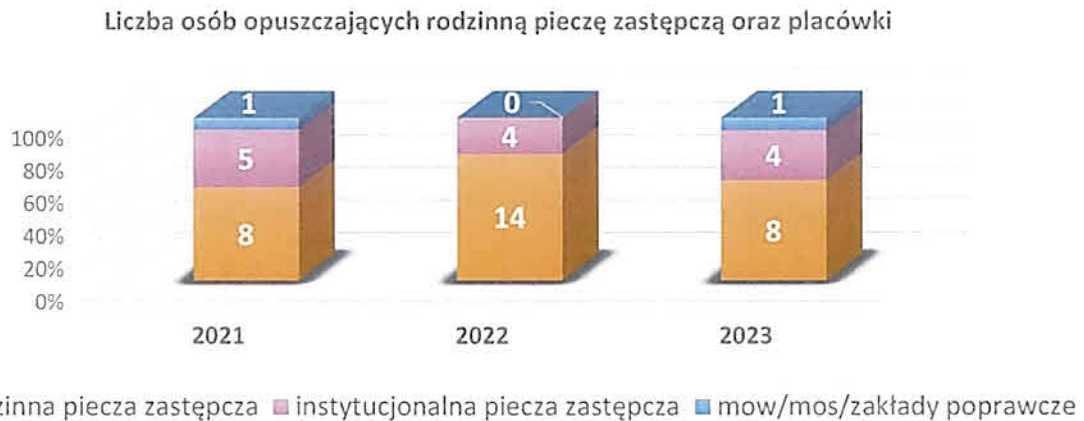
3) zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

Natomiast zgodnie z art. 88 ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej usamodzielnianym wychowankiem jest osoba pełnoletnia opuszczająca dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zwana dalej „osobą usamodzielnianą”, zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomocą:

- 1) pieniężną na usamodzielnienie;
- 2) pieniężną na kontynuowanie nauki;
- 3) w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu treningowym lub wspomagany;
- 4) w uzyskaniu zatrudnienia;
- 5) na zagospodarowanie – w formie rzeczowej.

Wykres 6. Liczba usamodzielnianych wychowanków opuszczających rodzinną pieczę zastępczą oraz placówki w latach 2021-2023

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

Wykres 7. Liczba usamodzielnianych wychowanków podejmujących naukę po opuszczeniu rodzinnej pieczy zastępczej i placówek w latach 2021-2023

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan 31.12.2023r.

Wykres 8. Liczba usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek objętych monitoringiem ogółem w całym roku kalendarzowym w latach 2021-2023

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

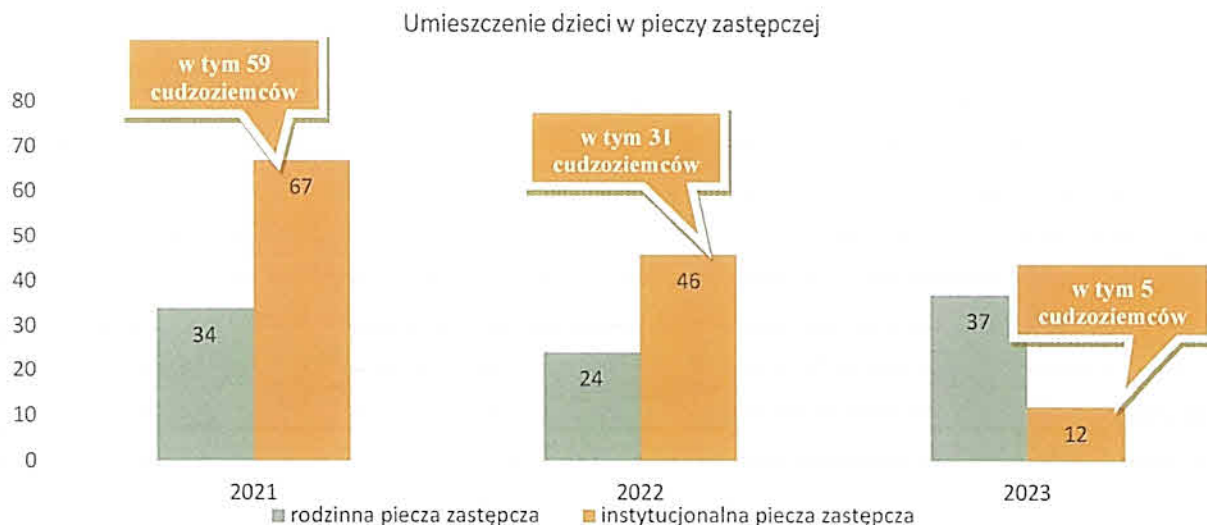
Pierwsze dwa wykresy wskazują na to, że nie każdy wychowanek opuszczający rodzinną pieczę zastępczą lub placówkę kontynuuje naukę. Procentowo kształtuje się, to tak, że w latach

2021-2023 z rodzinnej pieczy zastępczej naukę kontynuowało 93,33% wychowanków, zaraz za nimi są wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej (53,85%). Tymczasem 50% wychowanków z mow/mos/zakładów poprawczych podejmuje dalsze kształcenie. Ponadto wykres nr 8 wskazuje, że w porównaniu do 2022 roku liczba osób objętych monitoringiem zmniejszała się o 6,12 %. Powodem zmniejszenia się liczby osób objętych pomocą jest przerwanie przez nich nauki i rzeczywiste usamodzielnienie, czy też zakończenie procesu usamodzielnienia.

III. 4. Analiza i wnioski dotyczące rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023

Poniższe opracowanie zostało dokonane w oparciu o analizę zadań wykonywanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kętrzyźnie w zakresie wsparcia rodzin zastępczych, dzieci umieszczonych w tych rodzinach i usamodzielnianych wychowanków.

Wykres 9. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych w latach 2021-2023

Źródło: dane z PCPR Kętrzyń, stan na 31.12.2023r.

W środowisku zastępczym od 01.01.2021r. do 31.12.2023r. umieszczono łącznie 220 dzieci, w tym 95 to dzieci cudzoziemskie. Jednocześnie zauważyć należy, że do placówek opiekuńczo-wychowawczych w latach 2021-2022 trafiało więcej dzieci cudzoziemskich niż polskich. Co ważniejsze na podstawie powyższego wykresu można stwierdzić, że w 2023r. zmniejszyła się liczba umieszczeń dzieci w pieczy zastępczej. Tendencja ta jest zauważalna w przypadku umieszczeń dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela 5. Wiek dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych w powiecie kętrzyńskim w latach 2021-2023

Wiek dzieci	2021r.		2022r.		2023r.	
	Rodziny zastępcze	Placówki	Rodziny zastępcze	Placówki	Rodziny zastępcze	Placówki
poniżej 1 roku	0	0	3	0	2	0
od 1 do 3 lat	10	0	2	0	13	0
4-6 lat	11	0	12	0	12	0
7-13 lat	45	5	48	9	47	5
14-17 lat	40	15	29	18	33	14
18-24 lat	8	1	6	2	7	5
RAZEM	114	21	100	29	114	24

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

Z powyższej tabeli wynika, że liczba dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych jest wyższa niż w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto dzieci w wieku młodszym są kierowane do rodzinnej pieczy zastępczej. Należy dodać, że w wyjątkowych sytuacjach w placówkach umieszczane są dzieci poniżej 10 roku życia, np. łącznie z rodzeństwem, na wiosek rodzica biologicznego, itp. Najmłodsze dziecko umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej w 2023r. miało ukończone 9 lat i zostało skierowane do placówki opiekuńczo-wychowawczej z uwagi na trudność w adaptacji w środowisku rodziny zastępczej.

Obejmując dziecko wsparciem należy mieć na względzie jego podmiotowość oraz prawo do wychowania w rodzinie, a w przypadku wychowania dziecka poza rodziną do zapewnienia mu w miarę możliwości zgodnie z jego potrzebami opieki i wychowania w formie rodzinnej pieczy zastępczej. Rodzina zastępcza spełnia wiele funkcji rodziny naturalnej zapewniając stabilne środowisko wychowawcze. Ponadto ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej podwyższa wiek dziecka (powyżej 10 roku życia) kierowanego do placówki, jednocześnie zmniejszając liczbę wychowanków jednej placówki (docelowo 14 dzieci).

Z uwagi na to, że nie wszystkie dzieci kwalifikują się do umieszczenia w rodzinnych formach pieczy zastępczej (liczne rodzeństwa, wiek dorastania, złożona problemowość dziecka itp.) należy system instytucjonalny zachować, z zastrzeżeniem jego rozwoju w kierunku specjalistycznym. Obecna liczba rodzin zastępczych działających na terenie Powiatu Kętrzyńskiego zaspokaja potrzeby w zakresie zapewnienia opieki i

wychowania dzieciom osieroconym. Jednak brak jest specjalistycznych rodzin zastępczych dlatego, należy rozwijać ten system poprzez pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych specjalistycznych.

Największym problemem osób usamodzielnianych jest trudność w pozyskaniu we własnym zakresie mieszkania i w tym wypadku muszą ubiegać się o mieszkanie z zasobów gminy właściwej ze względu na zamieszkiwanie przed umieszczeniem w pieczy. A często nie chcą mieszkać w gminach, z których pochodzą. Ponadto, osoby te są często bierne, niechętnie do zmian w swoim życiu oraz mają niską motywację do zdobycia wyższego wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych. Sytuacje te w istotny sposób utrudniają realizację indywidualnych programów usamodzielnienia. Dlatego zasadne jest podejmowanie działań wspierających proces usamodzielnienia, aby mógł on przebiegać w szerszym zakresie i w bardziej efektywny sposób, umożliwiającą młodym ludziom rozpoczęcie samodzielnego życia na odpowiednim poziomie.

W Powiecie Kętrzyńskim od marca 2017r. funkcjonuje mieszkanie treningowe, które znajdują się w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie. Mieszkania składa się z pokoi mieszkalnych, kuchni, łazienki, WC, przedpokoju i garderoby. Jednocześnie w mieszkaniu może mieszkać 6 osób.

III.5. Efekty pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim w latach 2021-2023

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej prowadził sukcesywnie nabór kandydatów na rodziny zastępcze poprzez: zamieszczanie informacji na stronie internetowej oraz rozpowszechnianie na terenie gmin plakatów i ulotek o rodzicielstwie zastępczym, organizowanie dni otwartych w PCPR w Kętrzynie, celebrowanie Dnia Rodzicielstwa Zastępczego.

W roku 2021:

Zorganizowano piknik rodzinny „Rodzina – to w niej jest siła!” z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Całe wydarzenie zorganizowano w Mazurskim Muzeum

w Owczarni. Piknik odbył się na świeżym powietrzu, w otoczeniu lasu. Rodzinom i podopiecznym zapewniono ciepły posiłek oraz słodki poczęstunek. Do dyspozycji dzieci były dmuchane zjeżdżalnie, plac zabaw dla najmłodszych. Zorganizowano także szereg zabaw i konkursy tj. przeciąganie liny, biegi w workach.

Ponadto zakupiono i rozpropagowano 250 szt. kalendarzy trójdzielnych oraz 250 szt. kalendarzy kieszonkowych oraz 200 szt. pendrive promujących rodzicielstwo zastępcze.

W roku 2022:

W dniu 28.05.2022r. zorganizowano festyn rodzinny dla rodzin zastępczych wraz z podopiecznymi „Najlepsza drużyna to rodzina – festyn rodzinny pod patronatem Starosty Kętrzyńskiego”. Głównymi atrakcjami pikniku z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego były różnego rodzaju konkursy, zabawy i animacje tj.: zabawy z chustą animacyjną, gry sportowe, zabawy z nutą rywalizacji oraz zabawy taneczne w rytm popularnych wśród dzieci i młodzieży piosenek.

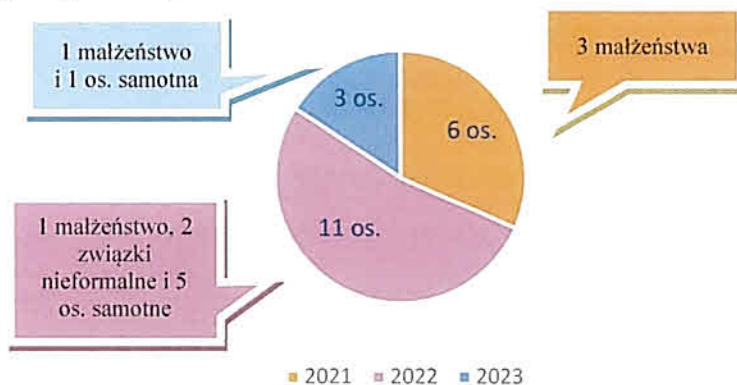
Ponadto zakupiono i rozpropagowano 250 szt. kalendarzy trójdzielnych oraz 250 szt. kieszonkowych.

W roku 2023:

Z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego Zorganizowano piknik rodziny „Aktywnie i rodzinie” – festyn rodzinny pod patronatem Starosty Kętrzyńskiego”. Na uczestniczące w festynie rodziny wraz z podopiecznymi czekał szereg atrakcji: gry i zabawy sportowo-ruchowe, animacje a także dmuchany plac zabaw. Ponadto zakupiono i rozpropagowano gadzety tj. 500 szt. toreb i 250 szt. plecaków promujących rodzicielstwo zastępcze oraz 100 szt. kalendarzy książkowych.

Ponadto w dniu 16.09.2023r. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej uczestniczył w Świącie Plonów w Barcianach. Na przygotowanym stoisku na uczestników dożynek czekały ulotki i broszury informacyjne dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej. Udzielano szczegółowych informacji na temat możliwości pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Wykres 8. Liczba pozyskanych kandydatów w latach 2021-2023

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

W związku z przeprowadzonymi kampaniami w latach 2021-2023 zgłosiło się i złożyło akces do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej łącznie 20 osób, w tym 5 małżeństw, 2 związki nieformalne i 6 osób samotnych.

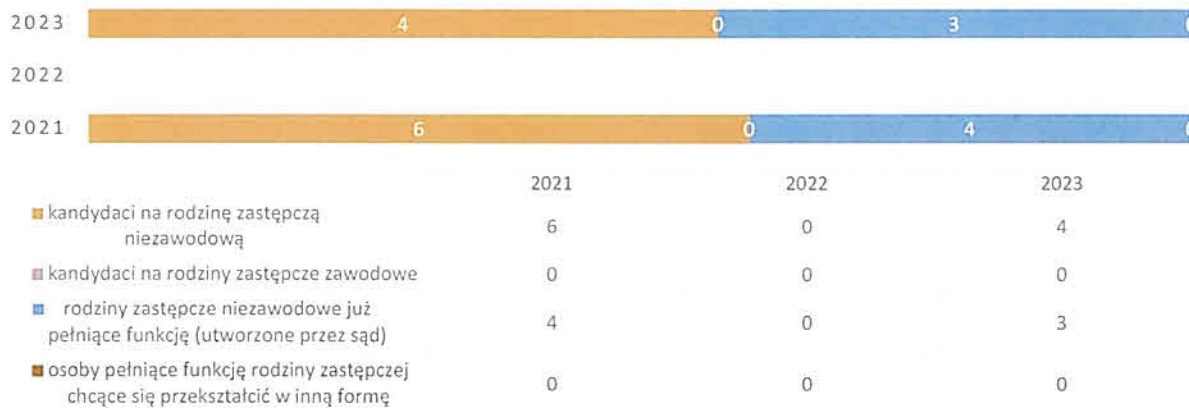
Przykładowe gadżety zakupione w ramach promocji rodzicielstwa zastępczego:

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej

Na przestrzeni lat 2021-2023 odbyły się łącznie 3 Zespoły ds. kwalifikowania osób do pełnienia funkcji rodzinnych form pieczy zastępczej i wydano 18 zaświadczeń kwalifikacyjnych.

Wykres 9. Liczba osób zakwalifikowanych do pełnienia różnych form rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

Na dzień 31.12.2023 roku Organizator posiada zakwalifikowanych i gotowych do przyjęcia dzieci do rodziny zastępczej niezawodowej 4 kandydatów, tj. 2 małżeństwa.

3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Rok 2021

przeprowadzono 2 szkolenia:

- ↳ dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej według programu RODZINA, w którym wzięło udział 11 osób (w tym kurs pierwszej pomocy przedmedycznej z użyciem AED),
- ↳ dla kandydatów do pełnienia funkcji prowadzenia rodzinnego domu dziecka (szkolenie uzupełniające), w którym udział wzięły 2 osoby (1 małżeństwo).

W 2021r. wydano łącznie 12 świadectw ukończenia szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze.

Rok 2022 – nie prowadzono szkoleń ze względu na brak odpowiedniej ilości osób do utworzenia grupy szkoleniowej.

Rok 2023

przeprowadzono 1 szkolenie:

- ↳ szkolenie dla kandydatów na rodziców zastępczych niezawodowych według programu RODZINA, w którym udział wzięło 14 osób (3 małżeństwa, 1 związek nieformalny i 6 osób samotnych) wraz ze szkoleniem z pierwszej pomocy przedmedycznej.

W 2023r. wydano łącznie 8 świadectw ukończenia szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze.

W latach 2021-2023 łącznie przeprowadzono 3 szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka. Łącznie przeszkolono 20 osób.

4. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka

Badania psychologiczne o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dla kandydatów były sporządzane na zlecenie Sądu, bądź dla osób, które ukończyły kurs przygotowujący ich do pełnienia wyżej wymienionej funkcji. Natomiast rodzinom zastępczym funkcjonującym wykonywano badania co dwa lata.

W latach 2021-2023 wykonywano badania i sporządzano opinie psychologiczne dla kandydatów i rodzin zastępczych o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej:

Wyszczególnienie	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Badania kandydatów	10	14	6
Badania rodzin zastępczych	35	37	20

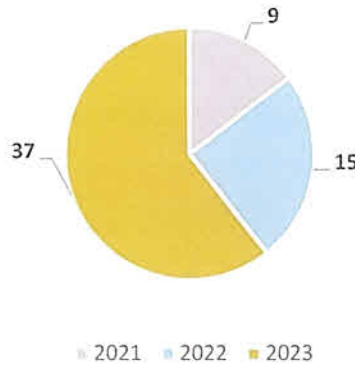
Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

5. Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w latach 2021-2023 corocznie organizował 2 szkolenia dla funkcjonujących rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, które wynikały z wcześniej zebranych potrzeb w zakresie podwyższenia kompetencji wychowawczych wyżej wymienionej grupy.

Wykres 10. Liczba osób uczestniczących w szkoleniu w latach 2021-2023

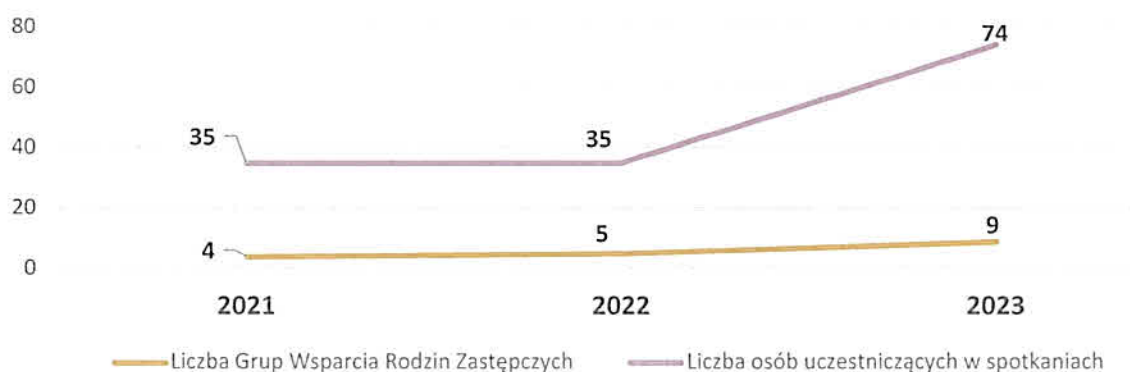
Źródło: dane z PCPR Kętrzyn

Łącznie w latach 2021-2023 przeprowadzono 6 szkoleń, w których udział wzięło 61 osób.

6. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej zapewniał wsparcie funkcjonującym rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka poprzez organizowanie spotkań Grupy Wsparcia Rodzin Zastępczych. Spotkania odbywały się nie rzadziej niż raz na kwartał. W 2023r. w ramach realizacji projektu „Reintegracja rodzin biologicznych poprzez wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie kętrzyńskim” zorganizowano dodatkowe spotkania grup wsparcia dla rodzin uczestniczących w projekcie. Głównymi tematami poruszonymi na spotkaniach były wskazywane przez opiekunów zastępczych bieżące trudności i problemy wychowawcze.

Wykres 11. Liczba przeprowadzonych Grup Wsparcia oraz osób uczestniczących w szkoleniu w latach 2021-2023

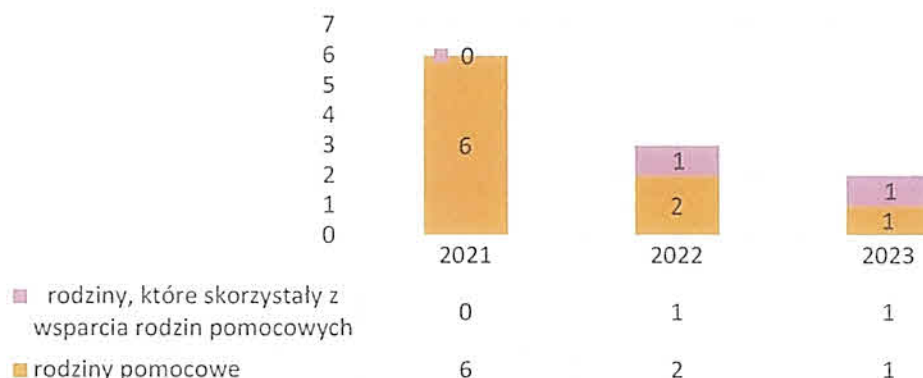

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn

Łącznie w okresie od 2021-2023 odbyło się 18 grup wsparcia, w których wzięły udział 144 osoby. W większości spotkaniach uczestniczyły te same osoby, ale zadawalający jest fakt, że osoby, które w przeszłości nie korzystały z tej formy wsparcia w ostatnich latach coraz częściej uczestniczyły w spotkaniach.

W latach 2021-2023 Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej zapewniał również wsparcie funkcjonującym rodzinom zastępczym poprzez tworzenie rodzin pomocowych, które w przypadku gdy rodzina zastępcza okresowo nie sprawowała opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo planowanego wypoczynku przejmowały opiekę nad dziećmi.

Wykres 12. Liczba funkcjonujących rodzin pomocowych i rodzin zastępczych, które z ich wsparcia skorzystało w latach 2021-2023

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

Jak wynika z powyższego wykresu w ostatnich trzech latach w zasadzie nie ma zainteresowania tą formą pomocy.

7. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy

W 2021r. 2 wolontariuszy udzielało wsparcia w zakresie nauki i nadrobieniu zaległości szkolnych 2 podopiecznym rodzinnej pieczy zastępczej. Dodatkowo były zawarte 2 umowy wolontarystyczne. Jeden wolontariusz opracował 11 diagnoz logopedycznych dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej. Drugi wspierał Organizatora w organizacji dnia dziecka i dnia rodzicielstwa zastępczego, swoją opieką objął 10 dzieci.

W 2022r. 5 wolontariuszy objęło wsparciem w ramach pomocy w nauce 4 dzieci. Natomiast w 2023r. 7 wolontariuszy udzielało wsparcia w nauce 11 dzieci.

Od 2017r. Organizator współpracuje z I Liceum Ogólnokształcącym im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie oraz od 2018r. z Zespołem Szkół im. M. C. Skłodowskiej w zakresie wolontariatu, tj. wolontariusze pomagają dzieciom z rodzin zastępczych w odrabianiu prac domowych, opanowywaniu bieżącego materiału szkolnego oraz motywują do nauki.

Wykres 12. Liczba wolontariuszy i dzieci korzystających z pomocy w latach 2021-2023

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn

8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej stale współpracuje ze środowiskiem lokalnym. Współpraca polegała na spotkaniach roboczych, korespondowaniu, kontakcie telefonicznym i spotkaniach indywidualnych.

Współpraca z sądem:

Cyklicznie odbywały się spotkania robocze z Kuratorami Sądu Rejonowego w Kętrzynie. Na spotkaniach omawiano bieżące sprawy dotyczące rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w tych rodzinach. Ponadto omawiano przepisy prawne dotyczące rodzin zastępczych i ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich. Dodatkowo sąd był informowany również o: zawartych umowach o pełnienie funkcji rodziny pomocowej,

interwencyjnym umieszczeniu dzieci w rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, gotowości rodziny zastępczej do przyjęcia dziecka, rezygnacji z pełnienia funkcji rodziny zastępczej, itp.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w latach 2021-2023 stale współpracował z sądem w zakresie:

Wyszczególnienie	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Przekazanie opinii/informacji na temat dzieci z rodzin zastępczych	183	233	213
Sporządzanie opinii o kandydatach /rodzinach zastępczych na zlecenie sądu	10	14	6
Składanie wniosków do sądu w sprawie: uregulowania sytuacji prawnej dziecka, o rozwiązanie rodziny zastępczej, pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej, itp.	6	10	5
Składanie do sądu pozwów o zasądzenie alimentów na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej powyżej 1 roku	5	14	12

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej:

W latach 2021-2023 odbywały się spotkania robocze z pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej, na których omawiano bieżące sprawy dotyczące dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i o ich rodzicach biologicznych. Dodatkowo Organizator na bieżąco informował odpowiedni ośrodek pomocy społecznej o wykonaniu postanowienia Sądu w sprawie umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej. Natomiast ośrodki pomocy społecznej przekazywały do PCPR w Kętrzynie plany pracy z rodziną (rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej) oraz przekazywały informację o sytuacji rodzinnej.

Współpraca z instytucjami oświatowymi:

Corocznie odbywał się cykliczny kontakt z pedagogami szkolnymi i nauczycielami, podczas których omawiano bieżące sprawy dotyczące nauki i braków edukacyjnych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Szkoły na prośbę PCPR w Kętrzynie sporządzały co najmniej raz na 6 miesięcy opinię o dzieciach z pieczy zastępczej.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej współpracuje:

w zakresie wolontariatu z:

- * Zespołem Szkół im. M. C. Skłodowskiej w Kętrzynie;
- * I Liceum Ogólnokształcącym im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie.

w zakresie wypoczynku letniego z:

Warmińsko-Mazurskim Kuratorem Oświaty.

Współpraca z podmiotami leczniczymi:

PCPR w Kętrzynie w latach 2021-20233 współpracował z podmiotami leczniczymi, np.: w przypadku konieczności umieszczenia dziecka w zakładzie leczniczym, szpitalu, umówienia do specjalisty itp.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi:

PCPR w Kętrzynie od wielu lat współpracuje ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Pomocy Społecznej i Wsparcia Specjalistycznego „Zrozumieć i Pomóc”.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej wspólnie z Stowarzyszeniem Na Rzecz Pomocy Społecznej i Wsparcia Specjalistycznego „Zrozumieć i Pomóc” zorganizował:

w roku 2021

- Piknik rodzinny dla rodzin zastępczych wraz z podopiecznymi „Rodzina to w niej jest siła”. Całe wydarzenie zorganizowano w Mazurskim Muzeum w Owczarni.
- Zawody sportowe z okazji dnia dziecka "Aktywnie w Dzień Dziecka – zawody sportowe o puchar Starosty”, które zorganizowano w Mazurskim Muzeum w Owczarni.
- Warsztaty na temat zdrowego stylu życia a także bezpieczeństwa na drodze, wodzie i w gospodarstwie domowym oraz pierwszej pomocy przedmedycznej „Po pierwsze zdrowie i bezpieczeństwo!”.
- Warsztaty hipoterapii i jeździectwa „Galopem po zdrowie”, które odbyły się w Stadninie Ogierów w Kętrzynie.
- Wycieczki po powiecie kętrzyńskim „Krajoznawczy Kwartał”.
- Wycieczka do Rodzinnego Parku Rozrywki Energylandia w Zatorze i do ZOO we Wrocławiu.

- Wyjazd wypoczynkowo-terapeutyczny do Chłapowa.
- Marsz żywnościowy ulicami Kętrzyna w ramach promowania idei niemarnowania żywności i dzielenie się posiłkiem z okazji Światowego Dnia Żywności
- Paczki świąteczne przekazane podopiecznym rodzin zastępczych z okazji Świąt Bożego Narodzenia.

w roku 2022

- Festyn rodzinny dla rodzin zastępczych wraz z podopiecznymi „Najlepsza drużyna to rodzina – festyn rodzinny pod patronatem Starosty Kętrzyńskiego”, który odbył się w ogrodzie przy PCPR w Kętrzynie.
- Gra terenowa dla dzieci " Piechotą przez stolicę powiatu", która odbywała się na terenie miasta Kętrzyn.
- Wycieczka po powiecie kętrzyńskim "Poznaję powiat kętrzyńskimoją małą ojczyznę"
- Warsztaty kulinarne wg idei zero waste " Kuchenn rewolucje - szybko, łatwo, a smacznie i zdrowo"
- Cykl imprez kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych „Wszystkie generacje łączą relacje”
- Wyjazd wypoczynkowo-terapeutyczny do Chłapowa.
- Marsz żywnościowy ulicami Kętrzyna w ramach promowania idei niemarnowania żywności i dzielenie się posiłkiem z okazji Światowego Dnia Żywności

w 2023 roku

- Piknik rodzinny z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego „Aktywnie i rodzinnie – festyn rodzinny pod patronatem Starosty Kętrzyńskiego”.
- Warsztaty kulinarne „Palce lizać czyli w kuchni u babci”.
- Trzydniowa wycieczka do Łodzi w ramach której zwiedzano Centrum Nauki i Techniki, Planetarium, Zoo i Oceanarium a także korzystano z atrakcji w Parku Rozrywki Mandoria.

Krótką fotorelacją ze wspólnych przedsięwzięć:

9. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2021-2023 zapewniał poradnictwo i terapię:

Wyszczególnienie	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Poradnictwo pedagogiczne	9 spotkań	8 spotkań	5 spotkań
Poradnictwo psychologiczne	23 spotkania	113 spotkań	34 spotkania
Terapia psychologiczna	13 spotkań	86 spotkań	64 spotkań

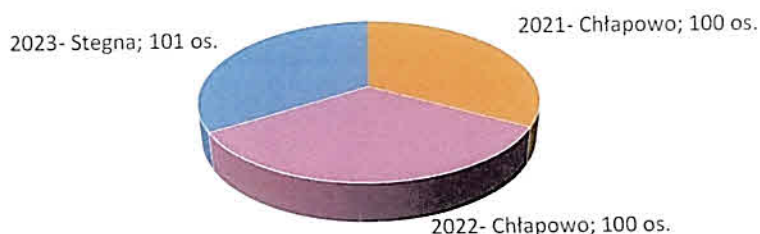
Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

Jak wynika z powyższej tabeli opiekunowie zastępczy najchętniej korzystają z wsparcia psychologicznego prowadzonego przez psychologa PCPR. Zauważalny jest także znaczący wzrost zainteresowania rodzin zastępczych formą terapii psychologicznej.

Corocznie był organizowany osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, ich dzieciom oraz dzieciom umieszczonych w ich rodzinach turnus terapeutyczny. Wyjazdy miały na celu stworzenie możliwości odreagowania emocji i napięć, a także uzyskanie korekcyjnych doświadczeń emocjonalnych. Uzdrowski charakter pozwolił na aktywne zwiedzanie, jak i rodzinną regenerację (charakter terapeutyczny). Wyjazdy

pozwoły również na zdobycie wiedzy o podstawowych i aktualnych problemach oraz m.in. wzajemne poznanie się, zintegrowanie środowiska rodzin zastępczych (cel edukacyjny). Uczestnicy turnusów nabyli umiejętności społeczne przydatne w radzeniu sobie z posiadanymi problemami, które służyć będą rozwojowi społecznemu i osobistemu (cel rozwojowy).

Udział rodzin zastępczych i dzieci z pieczy zastępczej w obozach terapeutycznych w latach 2021-2023:

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn

11. Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2021-2023 prowadził poradnictwo prawne z zakresu prawa rodzinnego 2h zegarowe raz w miesiącu. Porady dotyczyły: pozbawienia władzy rodzicielskiej, nabycia przez małoletnie dziecko spadku po zmarłych rodzicach, ustanowienia opieki prawnej, ustanowienia rodziny zastępczej, ustalenia alimentów itp.

Wyszczególnienie	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Poradnictwo prawne	9 porad	1 porada	1 porada

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

12. Dokonanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej raz na kwartał dokonywał okresowej oceny dzieci w wieku 0-3 oraz raz na 6 miesięcy dzieci 3-18 lat. W tym celu zwoływane były posiedzenia Zespołów w Sprawie Oceny Sytuacji Dziecka Umieszczonego w Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W posiedzeniach udział brali przedstawiciele pcpr, ops, ośrodka adopcyjnego, szkół, sądu, rodziny zastępcze i rodzice biologiczni dzieci.

W latach 2021-2023 przeprowadzono okresową ocenę dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych:

2021	8 posiedzeń	183 oceny
2022	33 posiedzenia	233 oceny
2023	13 posiedzeń	213 ocen

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.10.2023r.

13. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę

W latach 2021-2023r. prowadzono działalność diagnostyczno-konsultacyjną:

Wyszczególnienie	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Udzielenie porad zgłaszającym gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	2	7	2
Przeprowadzenie badań pedagogicznych na potrzeby sporządzenia rodzinom zastępczym ocen pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy	6	7	10
Prowadzenie badania psychologicznego w sprawie określenia posiadania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	35	37	20
Prowadzenie badania psychologicznego w celu sporządzenia diagnozy psychofizycznej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	38	26	31
Badanie psychologiczne dziecka (badanie więzi, problemów emocjonalnych dziecka, wystuchanie dziecka do adopcji itp.)	7	26	3

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

14. Przeprowadzenie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analiz sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Badania pedagogiczne i psychologiczne oraz analiza sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka prowadzone są w celu wstępnej akceptacji odbycia przez nich szkolenia.

W latach 2021-2023 prowadzono badania pedagogiczne i psychologiczne oraz dokonywano analiz:

Wyszczególnienie	2021 rok	2022 rok	2023rok
Badania pedagogiczne	6	7	10
Badania psychologiczne	3	7	14
Analiza sytuacji rodzinnej – ilość rodzin	3	0	7

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

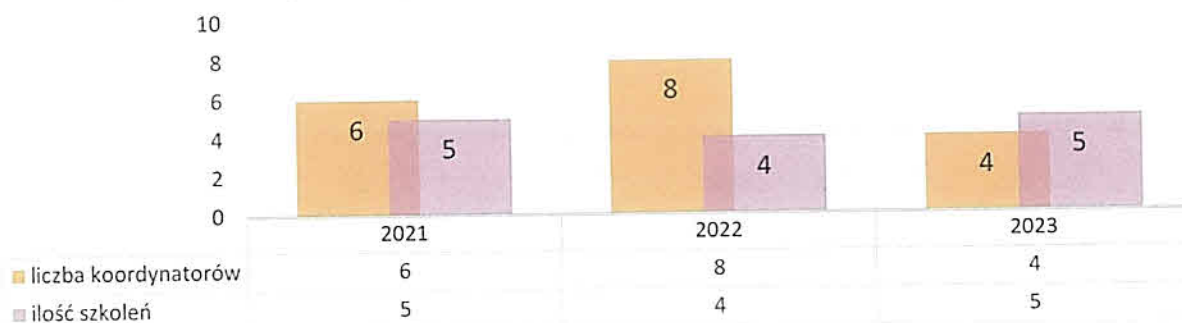
15. Zapewnienie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego

W celu zachowania i wzmocnienia kompetencji rodzin zastępczych w latach 2021-2023 prowadzone było:

- ↳ poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne;
- ↳ grupa wsparcia;
- ↳ opieka koordynatora;
- ↳ szkolenia,
- ↳ w roku 2023r. dodatkowo odbywały się zajęcia logopedyczne, socjoterapeutyczne a także terapia sensoryczna dla podopiecznych rodzin zastępczych w ramach projektu „Reintegracja rodzin biologicznych poprzez wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim”.

16. Zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji

Wykres 13. Liczba zatrudnionych koordynatorów oraz uczestniczących w szkoleniach w latach 2021-2023

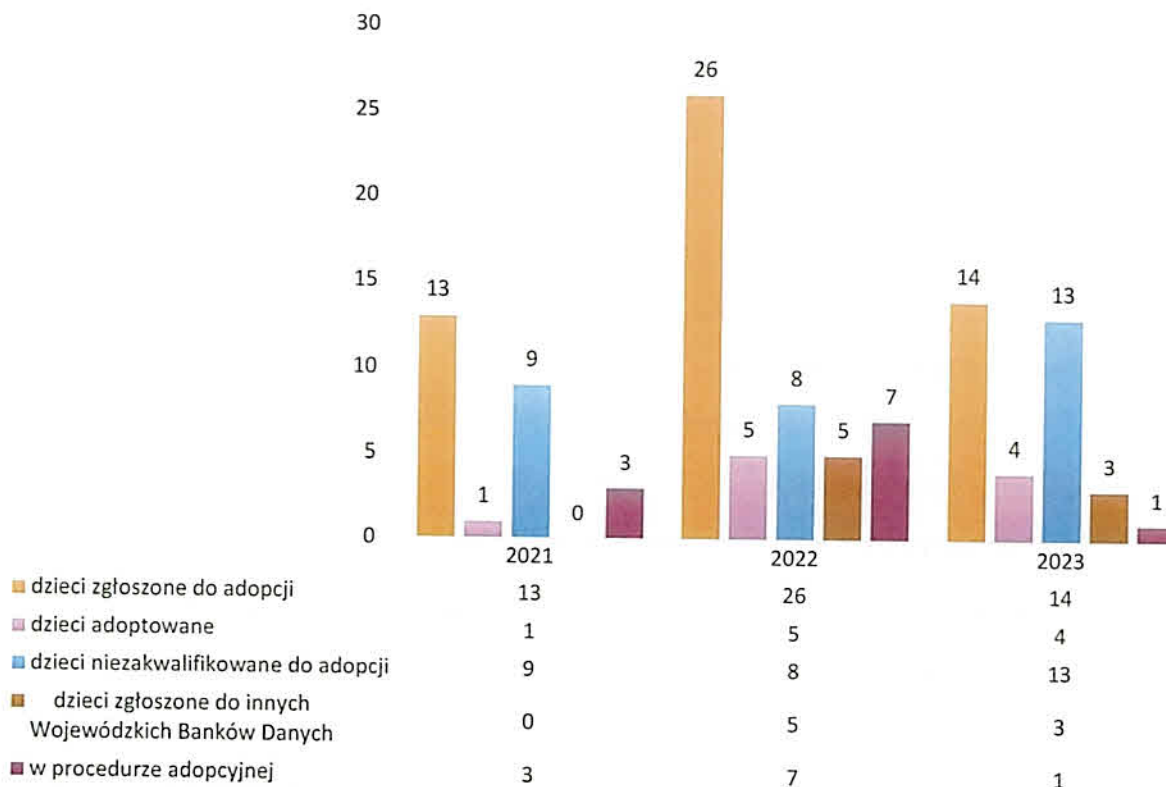

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan 31.12.2023r.

17. Zgłoszenie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających

W latach 2021-2023 Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej zgłaszał do Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną:

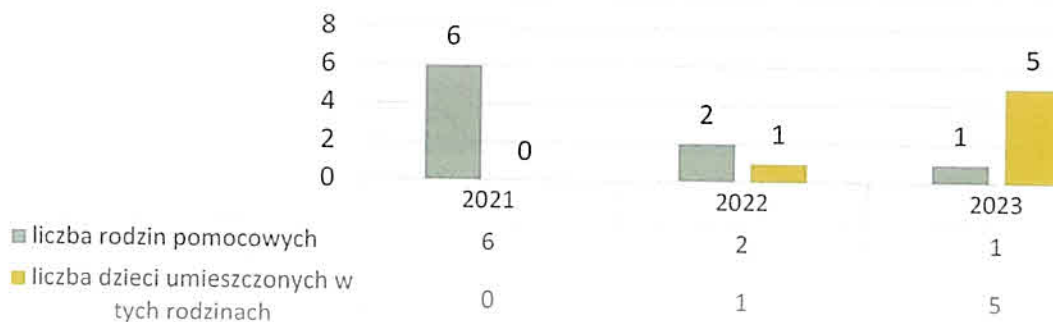
Wykres 13. Liczba dzieci zgłoszonych do adopcji w latach 2021-2023

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

18. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wycieczki

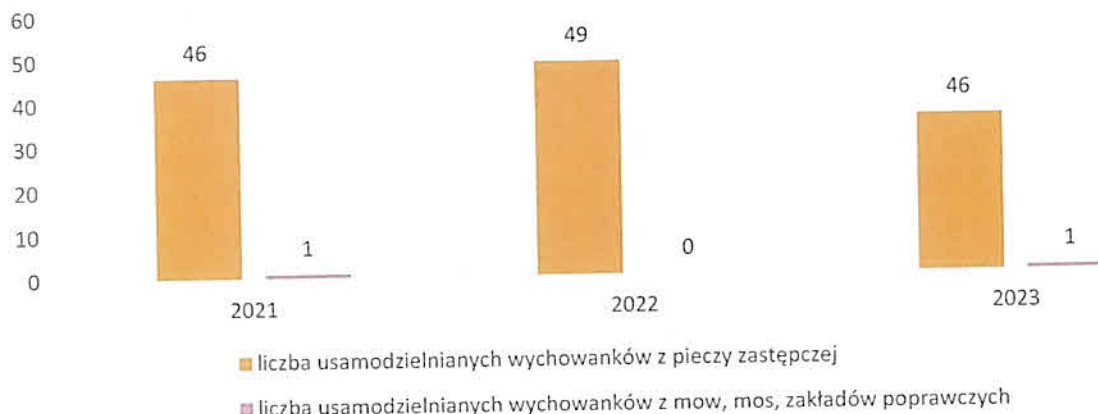
W latach 2021-2023 w rodzinach pomocowych umieszczono dzieci z rodzin zastępczych:

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

20. Usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej

W latach 2021-2023 monitorowano proces usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii i zakładów poprawczych:

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn, stan na 31.12.2023r.

W latach 2021-2023 przeprowadzono szkolenia dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych pt. „U progu dorosłości”. W 2021r. udział wzięło 2 wychowanków, Dyrektor Powiatowego Domu Dziecka w Reszlu oraz pracownik socjalny domu dziecka. W 2022r. udział wzięło 7 wychowanków oraz pracownik socjalny, natomiast w 2023r. w szkoleniu uczestniczyło 9 osób.

IV. Efekty dodatkowej działalności wspierającej rodziny zastępcze oraz dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023.

2021 roku:

- w porozumieniu z Kuratorium Oświaty 8 podopiecznych rodzin zastępczych uczestniczyło w wycieczce letniej dla dzieci i młodzieży

2022 roku:

- w porozumieniu z Kuratorium Oświaty 7 podopiecznych rodzin zastępczych uczestniczyło w wycieczce letniej dla dzieci i młodzieży.
- w grudniu w ramach Mikołajek zorganizowano dla 26 dzieci z rodzin zastępczych i dla dzieci własnych rodzin zastępczych wyjazd na spektakl teatralny „Dzisiaj w Betlejem” w Teatrze Lalek w Olsztynie.
- z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia rodziny zastępcze z powiatu kętrzyńskiego uczestniczyły w spotkaniu wigilijnym, które było okazją

do integracji środowiska rodzin zastępczych – w spotkaniu wigilijnym udział wzięło 14 rodzin zastępczych.

- Od 01.12.2022 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie rozpoczęło realizację projektu ze środków EFS z finansowaniem w 2023 r.: *Reintegracja rodzin biologicznych poprzez wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim*, w którym udział wzięło 45 osób tj.: rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, dzieci umieszczone w tych rodzinach, oraz rodziny biologiczne tych dzieci a także dzieci, które przebywają pod opieką rodziców biologicznych

2023 roku:

- w porozumieniu z Kuratorium Oświaty 5 podopiecznych rodzin zastępczych uczestniczyło w wypoczynku letnim dla dzieci i młodzieży.
- w grudniu w ramach Mikołajek zorganizowano dla 34 dzieci z rodzin zastępczych i dla dzieci własnych rodzin zastępczych wyjazd na teatr piasku do Olsztyna pt.: „Opowieść wigilijna”.
- W roku 2023 kontynuowano realizację projektu ze środków EFS *Reintegracja rodzin biologicznych poprzez wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim* Celem projektu było zwiększenie jakości świadczonych usług w rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej oraz zapobieganie umieszczeniu w pieczy dzieci przebywających pod opieką rodziny biologicznej oraz podjęcie próby reintegracji:
  - a) wyrównanie braków rozwojowych, społecznych wśród dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka – nabycie umiejętności w komunikowaniu się, rozwój umiejętności rozwiązywania konfliktów i szukania pomocy w sytuacjach kryzysowych,
  - b) rozwój kompetencji opiekuńczo – wychowawczych – wsparcie rodzin biologicznych pomocą psychologiczno- pedagogiczną oraz przekazanie wartościowych wskazówek rodzicom biologicznym przez rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka (wspomagającą),
  - c) zapobieganie wykluczeniu społecznemu uczestników i dalszym pokoleniom,

- d) zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy pozostających pod opieką rodziny biologicznej,
- e) powrót dziecka do rodziny biologicznej,
- f) wzmocnienie więzi rodzinnych,
- g) polepszenie warunków życiowych,
- h) odbudowanie i/lub zacieśnienie więzi w relacji rodzina biologiczna – dziecko i rodzina zastępcza, RDD – dziecko,
- i) wsparcie funkcjonujących rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka,
- j) podniesienie poczucia wartości oraz wyrównanie braków dziecka,
- k) nabycie umiejętności asertywności.

W trakcie realizacji projektu tj. od 01.12.2022r. do 15.08.2023r. podjęto następujące działania:

- 1) Poradnictwo specjalistyczne:
  - indywidualne diagnozy psychospołeczne,
  - wsparcie psychologiczne podczas trwania projektu.
- 2) Wsparcie rodzin w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych:
  - Szkoła dla Rodziców i Wychowawców z warsztatami równościowymi „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”.
- 3) Wspieranie funkcjonujących rodzinnych form pieczy zastępczej oraz usamodzielniania się osób objętych pieczą zastępczą:
  - wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
  - terapia pedagogiczna, SI, biofeedback dzieci,
  - terapia logopedyczna dzieci,
  - zajęcia socjoterapeutyczne skierowane do dzieci,
  - zajęcia edukacyjno-opiekuńczo-rozwijające skierowane do dzieci,
  - wsparcie wolontariusza w nadrabianiu braków edukacyjnych skierowane do dzieci.
- 4) Usługi mające na celu wzmocnienie więzi rodzinnych przy jednoczesnym rozwoju wiedzy, kształtowaniu postaw służących polepszeniu funkcjonowania rodzin:
  - szkolenie „Praca z dzieckiem po traumie, przebywającym w pieczy zastępczej” ,

- turnus aktywizujący rodziny.
- 5) Wsparcie umiejętności społecznych rodzin wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez udział w treningach psychospołecznych:
- trening umiejętności społecznych,
  - rodzina wspierająca.
- 6) Organizacja i prowadzenie grupy wsparcia:
- grupa wsparcia skierowana do uczestników projektu: rodzin zastępczych i rodzin biologicznych.

Projekt realizowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w Ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, łączna kwota dofinansowania 264.933,75 zł.

V. Analiza SWOT

W Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 zastosowano analizę SWOT, jako narzędzie do usystematyzowania mocnych i słabych stron funkcjonowania systemu pieczy zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim, a także szans i zagrożeń w tym zakresie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> → funkcjonowanie 8 zawodowych rodzin zastępczych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ↳ 2 pełniących funkcję pogotowie rodzinne; → funkcjonowanie 2 rodzinnych domów dziecka; → 2 rodziny - kandydaci (2 małżeństwa) gotowe do przyjęcia dzieci do rodziny zastępczej niezawodowej; → funkcjonowanie 2 placówek-opiekuńczo-wychowawczych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ↳ 1 z 4 miejscami interwencyjnymi; → mieszkanie treningowe na 6 osób; → zatrudnienie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej; → doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ↳ wykwalifikowana kadra trenerska (socjoterapeuci, trenerzy programu Rodzina, trenerzy Szkoły dla Rodziców i Wychowawców, trener TAR, specjalista arteterapii, trener TUS); → prowadzenie działań promujących 	<ul style="list-style-type: none"> → brak specjalistycznych rodzin zastępczych; → mała liczba funkcjonujących rodzinnych domów dziecka; → brak nowych kandydatów gotowych do przyjęcia dziecka; → brak psychiatry dziecięcego pracującego na stałe na terenie Powiatu Kętrzyńskiego; → brak neurologa dziecięcego przyjmującego na stałe na terenie Powiatu Kętrzyńskiego; → zbyt mała liczba osób chętnych do pracy w charakterze wolontariusza; → wysokie koszty utrzymania w placówkach opiekuńczo – wychowawczych; → brak wystandaryzowanych wzorów dokumentów dotyczących pieczy zastępczej; → wydłużone w czasie postępowania sądowe; → niskie świadczenia na usamodzielnienie usamodzielnionym wychowankom pieczy zastępczej, w szczególności z rodzin

<p>rodzicielstwo zastępcze;</p> <ul style="list-style-type: none"> → organizowanie szkoleń: <ul style="list-style-type: none"> ↳ podnoszących kwalifikacje dla rodzin zastępczych; ↳ dla kandydatów na rodziny zastępcze; → zaplecze do prowadzenia szkoleń, warsztatów, terapii; → dostęp do pomocy specjalistycznej dla rodzin zastępczych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ↳ psychologicznej, pedagogicznej, prawnej; → organizowanie dla wychowanków rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy w zakresie edukacji; → integracja środowiska rodzin zastępczych podczas organizowanych przez PCPR warsztatów, ogniskach, grupach wsparcia, pikników itp.; → turnusy terapeutyczne/TAR itp. → dobra współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze polityki społecznej (m.in. w formie zespołów, grup roboczych i zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka); → współpraca z placówkami oświatowymi, Sądem Rejonowym – Wydział Rodzinny i Nieletnich; → współpraca ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Pomocy Społecznej i Wsparcia Specjalistycznego „Zrozumieć i Pomóc”; → celebrowanie Dnia Rodzicielstwa Zastępczego; → korzystanie z dóbr kultury. 	<p>spokrewnionych;</p> <ul style="list-style-type: none"> → brak motywacji niektórych rodzin zastępczych do udziału w szkoleniach podnoszących ich kompetencje opiekuńczo-wychowawcze; → niskie zainteresowanie rodzin zastępczych do korzystania z poradnictwa specjalistycznego; → brak dostatecznej liczby lokali socjalnych lub komunalnych na terenie gmin dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej; → niska motywacja rodzin biologicznych w celu powrotu dzieci do środowiska naturalnego.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> → pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i/lub zawodowe; → systematyczne organizowanie działań na rzecz pozyskiwania rodzin zastępczych; → pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego (fundusze unijne, budżet państwa, budżet województwa itp.); → zintensyfikowanie współpracy z ops-ami, z sądami, z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, z ośrodkiem adopcyjnym, z policją, z placówkami oświatowymi, leczniczymi, organizacjami pozarządowymi, szpitalem – oddziałem noworodkowym; → zwiększenie świadomości społeczności lokalnej odnośnie do wartości rodziny poprzez podejmowanie działań profilaktycznych i promujących wartości rodziny; 	<ul style="list-style-type: none"> → negatywny wzorzec rodzin zastępczych utrwalany przez media; → brak świadomości społecznej na temat pieczy zastępczej, stereotyp; → wypalenie zawodowe i emocjonalne zawodowych rodzin zastępczych i pracowników jednostek organizacyjnych; → ograniczone chęci do intensyfikacji współpracy środowisk działających w obszarze polityki społecznej; → wzrost ryzykownych zachowań młodzieży (uzależnienia, przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, cyberprzemoc, prostytutcja); → problemy wychowawcze w pieczy zastępczej; → ograniczona współpraca z biologicznymi rodzicami dziecka w celu jego powrotu do domu; → powrót osób opuszczających pieczę zastępczą

→ rozwój wolontariatu na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych.	do dysfunkcyjnego środowiska rodzinnego, brak odpowiednich wzorców, wsparcia w rodzinie i ze strony środowiska; → złożone problemy zdrowotne dzieci w pieczy.
---	--

VI. Adresaci programu:

1. Dzieci przebywające w pieczy zastępczej.
2. Rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka.
3. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, kandydaci do prowadzenia rodzinnych domów dziecka oraz kandydaci do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.
4. Rodziny pomocowe sprawujące tymczasową opiekę nad dzieckiem umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej.
5. Osoby usamodzielniane.
6. Rodzice naturalni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
7. Pracownicy placówek opiekuńczo-wychowawczych.
8. Pracownicy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, w tym koordynatorzy.

VII. Realizatorzy programu:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie Zarządzeniem Starosty Kętrzyńskiego Nr 51 z dnia 6 grudnia 2011r., zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. PCPR w Kętrzynie realizuje Program przy współpracy ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkami pomocy społecznej, sądami ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

VIII. Cele programu:

Głównym celem realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim jest podejmowanie wielokierunkowych, interdyscyplinarnych działań mających na celu zbudowanie zintegrowanego systemu pieczy zastępczej ze szczególnym ukierunkowaniem na rodzinne formy pieczy zastępczej.

Promocja rodzicielstwa zastępczego, działań na rzecz powstawania profesjonalnych form rodzinnej pieczy zastępczej, w tym rodzin zawodowych, rodzinnych domów dziecka.

Zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy na rzecz dziecka pozbawionego właściwej opieki i wsparcia z uwzględnieniem rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej.

Wsparcie dla rodzinnych form opieki zastępczej oraz rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Działania zmierzające do minimalnego okresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Wsparcie działań na rzecz skutecznego systemu pomocy dla usamodzielnianych.

Zapewnienie miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej, dzieciom z terenu Powiatu Kętrzyńskiego pozbawionym częściowej lub całkowitej opieki rodziców.

Podnoszenie wiedzy i doskonalenie umiejętności osób pracujących z rodziną zastępczą, naturalną, adopcyjną, młodzieżą i dziećmi.

Wsparcie działalności organizacji pozarządowych, działających na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.

Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych w ramach limitu w tym rodzinnych domów dziecka.

Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej

Utrzymanie wysokiego standardu funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Zapewnienie miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej, dzieciom z terenu Powiatu Kętrzyńskiego pozbawionym częściowej lub całkowitej opieki rodziców.

Utworzenie i prowadzenie placówki wsparcia dziennego.

IX. Zadania programu:

IX.1. Plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.

1.	Cel szczegółowy: promocja rodzicielstwa zastępczego, działań na rzecz powstawania profesjonalnych form rodzinnej pieczy zastępczej, w tym rodzin zastępczych zawodowych, rodzinnych domów dziecka.		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.1.	Promowanie i upowszechnianie idei rodzicielstwa zastępczego: → organizacja dni otwartych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie; → prowadzenie kampanii za pośrednictwem profilu na facebooku, stronie internetowej oraz spotkań, konferencji z udziałem osób cenionych i szanowanych; → upowszechnianie w lokalnych mediach roli i znaczenia rodzinnych form opieki zastępczej oraz rozpowszechnianie ulotek informacyjnych, plakatów, informatorów, gadżetów promocyjnych; → wyświetlanie spotów promujących rodzicielstwo zastępcze, np. na YouTube, Fb, lokalnej telewizji, billboardach elektronicznych; → coroczna organizacja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz innych uroczystości.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Społecznej i Wsparcia Specjalistycznego „Zrozumieć i Pomóc”	Zadanie ciągłe
1.2.	Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, organizowanie szkoleń dla kandydatów, oraz realizacja procesu diagnostyczno-kwalifikacyjnego kandydatów na rodziców zastępczych.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe
1.3.	Tworzenie niezawodowych rodzin zastępczych.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe

2.	Cel szczegółowy: zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy na rzecz dziecka pozbawionego właściwej opieki i wsparcia z uwzględnieniem rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej.		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
2.1.	Prowadzenie interdyscyplinarnych działań na rzecz dziecka, np.: półkolonie, obozy wyjazdy, turnusy, kolonie, grupy wsparcia dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej, zajęcia socjoterapeutyczne, logopedyczne,	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe

	sensoryczne, Turnusy Aktywizujące Rodziny, arteterapia, hipoterapia, treningi umiejętności społecznych itp.		
2.2.	Organizowanie posiedzeń Zespołów w Sprawie Umieszczenia Dziecka w Rodzinnej Pieczy Zastępczej.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe
2.3.	Współpraca między powiatami w zakresie zapewnienia dzieciom odpowiedniej pieczy zastępczej na podstawie orzeczeń sądu.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe

3. <u>Cel szczegółowy: wsparcie dla rodzinnych form opieki zastępczej oraz rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.</u>			
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
3.1.	Działania mające na celu podnoszenie kwalifikacji opiekunów zastępczych, biorąc pod uwagę ich potrzeby: → organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych opiekunów zastępczych.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej POWRE w Kętrzynie	Zadanie ciągłe
3.2.	Zorganizowanie systemu specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i innej.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe
3.3.	Zapewnienie pomocy i wsparcia w ramach grup wsparcia i spotkań dla opiekunów rodzinnej pieczy zastępczej.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe
3.4.	Wzmocnienie systemu pieczy zastępczej usługami wolontariatu.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zgodnie z potrzebami rodzin
3.5.	Prowadzenie terapii dla rodziców zastępczych, ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej: → turnusy/obozы terapeutyczne, → zajęcia socjoterapeutyczne, → spotkania terapeutyczne, itp.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zgodnie z potrzebami rodzin
3.6.	Zatrudnienie: → osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad	Starosta i PCPR	Zgodnie

	dziećmi i przy pracach gospodarskich, → rodziny pomocowej w sytuacji czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem.	w Kętrzynie	z potrzebami rodzin
3.7.	Działania integrujące środowisko rodzin zastępczych oraz wszelkie działania zapobiegające wykluczeniu społecznemu: → organizowanie imprez okolicznościowych, np.: dnia rodzicielstwa zastępczego, mikołajek itp. → organizowanie spotkań/wyjazdów/zielonych szkół/kolonie/obozy itp.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe
3.8.	Wspieranie finansowe rodzin zastępczych.	PCPR w Kętrzynie	Zadanie ciągłe
3.9.	Objęcie opieką rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.	PCPR w Kętrzynie Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe
3.10.	Podjęcie działań na rzecz przywracania więzi rodzinnych, praca z rodzicami biologicznymi, organizacja spotkań dzieci z rodzicami biologicznymi. Organizowanie Turnusów Aktywizujących Rodziny.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe

4.	Cel szczegółowy: działania zmierzające do minimalnego okresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej.		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
4.1.	Współpraca z ops, ośrodkami adopcyjnymi, sądem, placówkami edukacyjnymi i innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe
4.2.	Wnioskowanie do Sądu o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe

5.	Cel szczegółowy: wspieranie działań na rzecz skutecznego systemu pomocy dla osób usamodzielnianych.		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
5.1.	Tworzenie i realizacja indywidualnych programów usamodzielnienia.	PCPR w Kętrzynie - Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej ,	Zadanie ciągłe

		usamodzielniani wychowankowie, opiekunowie programu usamodzielnienia	
5.2.	Szkolenia/warsztaty dla usamodzielniających się wychowanków i ich opiekunów, w tym również warsztatów skoncentrowanych na rozwój umiejętności życiowych, społecznych i zawodowych.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe
5.3.	Poradnictwo specjalistyczne dla młodzieży usamodzielnianej: → psychologiczne, → pedagogiczne, → prawne. Aktywizacja zawodowa i społeczna usamodzielnianych wychowanków.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe
5.4.	Wsparcie finansowe i rzeczowe usamodzielnianych wychowanków.	PCPR w Kętrzynie	Zadanie ciągłe
5.5.	Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym prowadzenie mieszkania treningowego oraz zatrudnienia. Organizowanie grup wsparcia, wyjazdów terapeutycznych i tematycznych.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe

6.	<u>Cel szczegółowy:</u> zapewnienie miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej, dzieciom z terenu Powiatu Kętrzyńskiego pozbawionym częściowej lub całkowitej opieki rodziców.		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
6.1.	Zapewnienie dzieciom z powiatu wychowania w rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z wytycznymi określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	PCPR w Kętrzynie	Zadanie ciągłe

7.	<u>Cel szczegółowy:</u> podnoszenie wiedzy i doskonalenie umiejętności osób pracujących z rodziną zastępczą, naturalną, adopcyjną, młodzieżą i dziećmi.		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
7.1.	Organizowanie wspólnych szkoleń/konferencji pracowników PDD, OPS, PCPR, PPPP, kuratorów, pedagogów szkolnych, policji w zakresie problematyki rodzinnej.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej POWRE	Zadanie ciągłe

8.	Cel szczegółowy: wsparcie działalności organizacji pozarządowych, działających na rzecz rozwoju pieczy zastępczej.		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
8.1.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe
8.2.	Realizacja wspólnych projektów na rzecz podnoszenia standardów pieczy zastępczej, imprez okolicznościowych, spotkań integracyjnych, działań promujących rodzinną pieczę zastępczą, organizacji prezentów okolicznościowych dla dzieci z pieczy zastępczej itp.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej NGO	Zadanie ciągłe

IX.2. Limit rodzin zastępczych zawodowych

Limit nowych rodzin zastępczych zawodowych, w tym RDD	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026
	Do 1	Do 1	Do 1

1.	Cel szczegółowy: zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych w ramach limitu w tym rodzinnych domów dziecka.		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.1.	Zawarcie umów z rodzinami zastępczymi niezawodowymi i/lub kandydatami na rodziny zastępcze zawodowe, rodzinne domy dziecka według ustalonego limitu zawodowych rodzin zastępczych.	Starosta i PCPR w Kętrzynie	2024-2026 (do 3 umów)

IX.3. Plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej

1.	Cel szczegółowy: deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.1.	Umieszczanie i przebywanie małoletnich w placówkach powyżej 10 r.ż.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie	Zadanie ciągłe
1.2.	Ograniczanie dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez:	Powiatowe Centrum	Zadanie ciągłe

<ul style="list-style-type: none"> → poszukiwanie osób bliskich dziecku/krewnych mogących przejąć nad nim opiekę → podejmowanie w pierwszej kolejności działań do umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej 	Pomocy Rodzinie w Kętrzynie	
---	-----------------------------	--

IX.4. Wysoki standard funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych zbliżony do rodzinnych form pieczy zastępczej.

1.	Cel szczegółowy: utrzymanie wysokiego standardu funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych zbliżonych do rodzinnych form pieczy zastępczej		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.1.	Nieprzekraczanie ustalonej liczby miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nie wyższych niż 14-os.	Rada Powiatu Placówki opiekuńczo-wychowawcze w Kętrzynie i Reszlu	Zadanie ciągłe
1.2.	Zwiększenie skuteczności pracy z rodziną: podtrzymywanie więzi z rodzicami np. poprzez urlopowania, organizowanie wspólnych spotkań, przedsięwzięć itp.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze w Kętrzynie i Reszlu	Zadanie ciągłe
1.3.	Zapewnienie najlepszych warunków opieki i wychowania dla dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo-wychowawczych: <ul style="list-style-type: none"> → organizowanie szkoleń dla kadry placówek opiekuńczo-wychowawczych; → wyposażenie placówek opiekuńczo-wychowawczych 	Placówki opiekuńczo-wychowawcze w Kętrzynie i Reszlu	Zadanie ciągłe
1.4.	Dostęp do zespołu profesjonalistów, którzy mają zapewnioną możliwość doskonalenia swoich kompetencji zgodnie z potrzebami rozwojowymi i specyfiką placówki.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze w Kętrzynie i Reszlu	Zadanie ciągłe

2.	Cel szczegółowy: zapewnienie miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej, dzieciom z terenu Powiatu Kętrzyńskiego pozbawionym częściowej lub całkowitej opieki rodziców		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
2.1.	Zapewnienie dzieciom z powiatu wychowania w placówkach opiekuńczo - wychowawczych zgodnie	Rada Powiatu i Placówki	

	z wytycznymi określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym również miejsc interwencyjnych.	opiekuńczo-wychowawcze w Reszlu i Kętrzynie	Zadanie ciągłe
2.2.	Prowadzenie zajęć terapeutycznych z wychowankami celem budowania ich poczucia wartości i kształtowania postaw społecznych oraz umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze w Reszlu i Kętrzynie	Zadanie ciągłe

IX.5. Utworzenie i prowadzenie placówki wsparcia dziennego

1.	Cel szczegółowy: utworzenie i prowadzenie placówki wsparcia dziennego.		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.1.	Utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci z pieczy zastępczej z terenu powiatu kętrzyńskiego.	Starosta i PCPR w Kętrzynie	2024-2026 (1 placówka)
1.2	Prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych oraz zajęć zabawowych z elementami edukacji, zajęć terapeutycznych, rozwojowych itp.	PCPR w Kętrzynie	2024-2026

X. Zakładane efekty z realizacji programu

1. Pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze.
2. Wzrost liczby rodzin zastępczych.
3. Zwiększenie liczby rodzinnych domów dziecka.
4. Wysoki standard opieki i wychowania w rodzinnej pieczy zastępczej.
5. Zbudowanie dobrej atmosfery, pełnej akceptacji i społecznej przychylności dla idei rodzicielstwa zastępczego.
6. Wysoki standard świadczonych usług instytucjonalnej pieczy zastępczej.
7. Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej.
8. Kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych.
9. Otwarcie placówki wsparcia dziennego.

XI. Zasady finansowania programu

Realizacja zadań określonych w harmonogramie uzależniona będzie od wielkości środków finansowych przewidzianych w budżecie powiatu, przy czym część zadań zostanie zrealizowana z projekt „Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej poprzez wsparcie systemu rodzinnych form pieczy zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur. Działania ujęte w Programie, należące do zadań administracji rządowej zleconych powiatowi realizowane będą w zależności od zapewnienia środków z budżetu państwa. Ponadto powiat będzie występował o dofinansowanie realizacji zadań ze źródeł wspierających powyższe przedsięwzięcie.

XII. Monitoring oraz wskaźniki realizacji założeń Programu

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych zrealizowanych zadań Programu, w celu oceny, czy Program osiąga założone cele. Dyrektor PCPR w Kętrzynie raz w roku będzie składał sprawozdanie Radzie Powiatu z efektów realizacji Programu w ramach sprawozdania rocznego z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie. Program ma charakter otwarty i będzie podlegał zmianom w zależności od pojawiających się potrzeb.

W celu dokonania miarodajnej oceny i ewaluacji Programu należy określić kryteria realizacji poszczególnych działań. Cykliczny monitoring poszczególnych wskaźników pozwoli na ocenę w jakim stopniu założone w Programie cele zostały zrealizowane.

1) Plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej:

1.	Cel szczegółowy: promocja rodzicielstwa zastępczego, działania na rzecz powstawania profesjonalnych form rodzinnej pieczy zastępczej, w tym rodzin zastępczych zawodowych, rodzinnych domów dziecka.				
	Wskaźnik realizacji zadania	Oczekiwane rezultaty	2024 (liczbowo i %)	2025 (liczbowo i %)	2026 (liczbowo i %)
1.	Ilość zorganizowanych akcji propagujących rodzicielstwo zastępcze	min. 2 akcje w każdym roku kalendarzowym			
2.	Ilość kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych	min. 3 rodziny/ osoby w każdym roku			

3.	Ilość utworzonych niezawodowych rodzin zastępczych	min. 1 rodzina w każdym roku			
----	--	------------------------------	--	--	--

2. **Cel szczegółowy:** zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy na rzecz dziecka pozbawionego właściwej opieki i wsparcia z uwzględnieniem rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej.

	Wskaźnik realizacji zadania	Oczekiwane rezultaty	2024 (liczbowo i %)	2025 (liczbowo i %)	2026 (liczbowo i %)
1.	Ilość podjętych działań na rzecz dziecka np.: grup wsparcia, półkolonii, zajęć socjoterapeutycznych, terapeutyczno-specjalistycznych, kolonii, wyjazdów, zajęć z arteterapii, hipoterapii, TUS itp.	min. 2 działania w każdym roku kalendarzowym			
2.	Ilość posiedzeń Zespołów w Sprawie Umieszczenia Dziecka w Rodzinnej Pieczy Zastępczej	min. 4 posiedzenia w roku kalendarzowym			
3.	Ilość realizowanych porozumień	min. z 1 powiatem			

3. **Cel szczegółowy:** wsparcie dla rodzinnych form opieki zastępczej oraz rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

	Wskaźnik realizacji zadania	Oczekiwane rezultaty	2024 (liczbowo i %)	2025 (liczbowo i %)	2026 (liczbowo i %)
1.	Ilość działań mających na celu podnoszenie kwalifikacji opiekunów zastępczych, biorąc pod uwagę ich potrzeby	min. 1 działania w każdym roku kalendarzowym			
2.	Ilość specjalistów	min. 3 specjalistów w każdym roku			
3.	Ilość zorganizowanych grup wsparcia	min. 4 spotkania w każdym roku			
4.	Ilość wolontariuszy	min. 1 w każdym roku			
5.	Ilość wsparcia specjalistycznego (np.	min. 1 form w każdym roku			

	turnus/obóz terapeutyczny, zajęcia socjoterapeutyczne itp.)	kalendarzowym			
6.	Ilość zatrudnionych osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich i/lub rodziny pomocowej	min. 2 osoby zatrudnione w każdym roku kalendarzowym			
7.	Ilość zorganizowanych działań integrujących środowisko rodzin zastępczych oraz wszelkich działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu.	min. 1 działania w każdym roku kalendarzowym.			
8.	Liczba wypłaconych świadczeń	dla każdej uprawnionej do świadczeń rodziny zastępczej.			
9.	Liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	min. 1 zatrudniony koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.			
10.	Liczba podjętych działań związanych z przywróceniem/ podtrzymaniem więzi rodzinnych	w miarę potrzeb			

4.	Cel szczegółowy: działania zmierzające do minimalnego okresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej.				
	Wskaźnik realizacji zadania	Oczekiwane rezultaty	2024 (liczbowo i %)	2025 (liczbowo i %)	2026 (liczbowo i %)
1.	Liczba nawiązanej współpracy z ops, ośrodkami adopcyjnymi sądem, placówkami edukacyjnymi i innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny	w miarę potrzeb			
2.	Ilość złożonych wniosków do sądu o wszczęcie z urzędu postępowań o	do każdego dziecka wymagającego			

	wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej	uregulowania sytuacji prawnej.			
--	--	--------------------------------	--	--	--

5.	Cel szczegółowy: wsparcie działań na rzecz skutecznego systemu pomocy dla osób usamodzielnianych.				
	Wskaźnik realizacji zadania	Oczekiwane rezultaty	2024 (liczbowo i %)	2025 (liczbowo i %)	2026 (liczbowo i %)
1.	Liczba realizowanych indywidualnych programów usamodzielnienia	z każdym usamodzielnianym wychowankiem.			
2.	Ilość szkoleń/warsztatów zorganizowanych dla usamodzielnianych wychowanków	min. 1 w każdym roku kalendarzowym			
3.	Ilość specjalistów	min. 3 specjalistów w każdym roku			
4.	Liczba wypłaconych świadczeń	dla każdego uprawnionego do świadczeń usamodzielnianego wychowanka.			
5.	Liczba oferowanego wsparcia w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym prowadzenie mieszkania treningowego oraz zatrudnienia	w miarę potrzeb dla każdego usamodzielnianego się wychowanka			

6.	Cel szczegółowy: zapewnienie miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej, dzieciom z terenu Powiatu Kętrzyńskiego pozbawionym częściowej lub całkowitej opieki rodziców.				
	Wskaźnik realizacji zadania	Oczekiwane rezultaty	2024 (liczbowo i %)	2025 (liczbowo i %)	2026 (liczbowo i %)
1.	Ilość wykonanych postanowień Sądu dotyczących umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.	w miarę potrzeb			

7.	Cel szczegółowy: podnoszenie wiedzy i doskonalenie umiejętności osób pracujących z				
----	---	--	--	--	--

rodziną zastępczą, naturalną, adopcyjną, młodzieżą i dziećmi.					
	Wskaźnik realizacji zadania	Oczekiwane rezultaty	2024 (liczbowo i %)	2025 (liczbowo i %)	2026 (liczbowo i %)
1.	Ilość zorganizowanych szkoleń/konferencji	min. 1 szkolenie/konferencja w każdym roku kalendarzowym			

8. <u>Cel szczegółowy:</u> wsparcie działalności organizacji pozarządowych, działających na rzecz rozwoju pieczy zastępczej.					
	Wskaźnik realizacji zadania	Oczekiwane rezultaty	2024 (liczbowo i %)	2025 (liczbowo i %)	2026 (liczbowo i %)
1.	Ilość organizacji współpracujących	min. 1 organizacja			
2.	Ilość podjętych działań przy współpracy z organizacjami pozarządowymi	min. 1 działanie w każdym roku			

2) Limit rodzin zastępczych zawodowych

Realizacja limitu rodzin zastępczych zawodowych	Oczekiwane rezultaty	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026
Limit nowych rodzin zastępczych zawodowych, w tym RDD	według ustalonego limitu			

1. <u>Cel szczegółowy:</u> Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych w ramach limitu w tym rodzinnych domów dziecka					
	Wskaźnik realizacji zadania	Oczekiwane rezultaty	2024 (liczbowo i %)	2025 (liczbowo i %)	2026 (liczbowo i %)
1.	Ilość zawartych umów z rodzinami zastępczymi i/lub kandydatami na rodziny zastępcze	według ustalonego limitu			

3) Plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej

1. <u>Cel szczegółowy:</u> deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej					
	Wskaźnik realizacji zadania	Oczekiwane rezultaty	2024 (liczbowo i %)	2025 (liczbowo i %)	2026 (liczbowo i %)
1.	Liczba wydanych skierowań do placówek opiekuńczo-	w miarę potrzeb			

	wychowawczych dzieci powyżej 10 r.ż w stosunku do wydanych orzeczeń sądu dotyczących umieszczenia w odpowiedniej pieczy zastępczej				
2.	Liczba nawiązanych kontaktów z krewnymi dziecka przebywającego w placówce opiekuńczo-wychowawczej.	min. 2 w każdym roku kalendarzowym			

4) Wysoki standard funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych zbliżonych do rodzinnych form pieczy zastępczej

1.	Cel szczegółowy: utrzymanie wysokiego standardu funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych zbliżonych do rodzinnych form pieczy zastępczej				
	Wskaźnik realizacji zadania	Oczekiwane rezultaty	2024 (liczbowo i %)	2025 (liczbowo i %)	2026 (liczbowo i %)
1.	Nieprzekraczanie ustalonej liczby miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Kętrzyńskiego	28 miejsc, w tym 4 interwencyjne			
2.	Liczba urlopowań/spotkań z rodziną.	w miarę potrzeb			
3.	Liczba szkoleń dla kadry placówek opiekuńczo-wychowawczych.	min. 1 szkolenie w każdym roku kalendarzowym			
4.	Liczba dzieci objętych wsparciem specjalistycznym	min. 14 os.			

2.	Cel szczegółowy: zapewnienie miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej, dzieciom z terenu Powiatu Kętrzyńskiego pozbawionym częściowej lub całkowitej opieki rodziców				
	Wskaźnik realizacji zadania	Oczekiwane rezultaty	2021 (liczbowo i %)	2022 (liczbowo i %)	2023 (liczbowo i %)
1.	Ilość miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Powiecie Kętrzyńskim, w tym interwencyjnych	28 miejsc, w tym 4 interwencyjne w każdym roku kalendarzowym			
3.	Ilość prowadzonych grup	min. 1 grupa w			

terapeutycznych z wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych	z każdym roku kalendarzowym			
--	-----------------------------	--	--	--

5) Utworzenie i prowadzenie placówki wsparcia dziennego

11.	Cel szczegółowy: utworzenie i prowadzenie placówki wsparcia dziennego.				
	Wskaźnik realizacji zadania	Oczekiwane rezultaty	2024 (liczbowo i %)	2025 (liczbowo i %)	2026 (liczbowo i %)
1.	Ilość utworzonych placówek	Utworzenie jednej placówki w okresie trwania programu			
2.	Liczba dzieci objętych wsparciem specjalistycznym placówki	do 45 os.			

W latach 2024-2028 będzie realizowany projekt „Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej poprzez wsparcie systemu rodzinnych form pieczy zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur. Celem projektu jest deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej poprzez wsparcie rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, dzieci w nich umieszczonych oraz dzieci z instytucjonalnej pieczy zastępczej i usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej wraz z poszukiwaniem kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej w okresie od 01.04.2024-31.03.2028r.

XIII. Uzasadnienie programu

W dniu 1 stycznia 2011r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 177). Zgodnie z art. 180 pkt 1 zobowiązuje powiat do opracowania i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej.